

(B)

Det var i mars 1935. Vi hade en mild vinter med många vackra soliga dagar. Detta har ingenting att göra med denna berättelse, men jag nämner det därför, att jag vid min hemresa till Stockholm från ett besök i Reval sett havst så lungt och blankt, teckt med en tunn isskorpa, som aldrig förut.

En dag får jag från min vän Zarotschnzew, direktören på slakthuset i Reval, fem stycken "järpar" med förfrågingen, om jag kan sälja en vagnslast, 30.000 styck, för leverans med nästa veckans båt. Jag lägger 5 öre till priset och offererar partiet till Nordiska Kompaniet, - och N.K. accepterar. Med nästa båt kommer järparna, ca 80 lådor. Med samma båt får jag köttvaror för 30.000 kronor, vilka lämnar mig en förtjänst på ca 1000 kronor. Tillsammans med förtjänsten på järparna blir det 2.000 kronor, - en vacker summa för en vecka. Båten börjar lossas, de 80 lådorna tas in i tullpackhuset, veterinärarna komma och besiktningen börjar. Enligt här gällande bestämmelser skall alla lådor öppnas och undersökas. De översta raderna av järpar äro prima, det är ingenting att anmärka, men ju djupare

veterinärarna gå, desto sämre blir fåglarna. Snart äro de så dåliga att de ej kan användas. Veterinärarna lägga de prima fåglarna till den ena sidan, de dåliga till den andra. Högen till den första blir oförändrad medan den andre blir allt större. Det är klart att bara en ringa del av allt ihopa kan godkännas, - resten måste kasseras. Vad skall man göra? Jag ringer till N.K. och ber Direktör Ahlström komma till tullen, vilket han gör omedelbart. Efter långa undersökningar komma vi till slutsatsen, att fjärparna måsta skickas tillbaka. Nu började en livlig telegrafering med Reval (någon telefonförbindelse fanns det på den tiden ännu inte). Reval ville naturligtvis att vi skulle behålla partiet. Jag försökte finna en utväg. Direktör Ahlström var inte omöjlig, men huru vi än försökte, så kom vi inte ifrån, att det skulle bli en katastrof. Så gingo tre dagar och båten var färdig att avgå till Reval. Jag bad Direktör Ahlström komma en ^{till} gång / till tullen. Vi diskuterade alla möjligheter, men kunde blott konstatera att det skulle bli en enorm förlust. Då beslöt jag att skicka allt tillbaka. Jag skyndade till rederiets kontor, bad dem att uppehålla båten en timme, hämtade med en bil veterinären, ty han måste ge sitt tillstånd att få lasta partiet om bord igen, - och

så grepo packhuskarlarna spadar och skyfflade alltihopa in i lådorna. En timme senare var allt om bord och järparna åkte tillbaka och med dem den väntade förtjänsten. Oavsett alla tråkigheter detta förorsakat, var jag orolig för nyheterna från Reval. Ett par dagar senare kom brevet. Mina vänner hade naturligtvis önskat att jag skulle behålla partiet, men någon kraftigare anmärkning gjordes ändå inte. Mamma tyckte då, att jag borde åka över till Reval och ordna det så gott som möjligt personligen. Jag telegraferade därpå att jag skulle komma över. Jag reste över Finland och var där blott några dagar senare. Vid båtensankomst väntade mig på kajen Direktör Zarotschenzew med sin bil, Direktör Heller från Asserin med sin bil, Direktör Wellner från Kawe med sin bil. Jag visste inte med vem jag skulle åka. De följde med till hotellet, där emellertid bara Heller stannade. Samtalet med honom blev genast mycket livligt. Jag fick berätta hur resan var, vad som hände i Sverige o.s.v., men om järparna talades det inte. Heller frågade då, vad jag hade för mig för kvällen. Jag svarade, att jag inte hade några planer och stod till hans förfogande. Han sade: "Då går vi på bio". och så gick han. Efter bioföreställningen gick vi på stadens finaste restaurant, ^{"Estonia"} där vi åter träffade Direktör

Kagan

/ med fru, Zarotschenezew och några andra, och åt en fin souper. När vi bröt upp frågade Heller, när jag skulle vara på slakthuset nästa dag. Jag sade att jag skall vara där redan tidigt på morgonen. "Då träffas vi där", sade han och gick. Det var en trevlig souper, - men ingen hade sagt något om järparna, vilket förvånade mig. På slakthuset nästa morgon blev jag mottagen av Zarotschenezew. När vi kom in i hans arbetsrum och han stängt dörren efter sig, skrattade han och sade: "Nå, huru står det till? Vad gör järparna?" Jag sade att jag är mycket ledsen över det hela och har därför beslutat att komma hit. "Lugna Er, käre vän", sade Zarotschenezew. "Vi har fem vagnar av fåglar av samma beskaffenhet som de, som Ni fick i Stockholm." Ni kan tänka Er, huru glad jag blev när jag hörde detta. Då var ju saken sjuk ifrån början. Järparna var upptinade och åter frysna och därvid förstörts. Under tiden hade Kagan och Heller kommit. Vi gick alla till kylhuset där det blev en allmän besiktning. Där fanns det även tjädrar och orrar, en del av bästa kvalitet, men en massa av dålig vara, som endast kunde kastas bort. Stämningen var hög, det drogs vitsar och vi åt färska små Wiener-korvar, som serverades till en liten lunch. Jag undrade bara, vem som skulle bära den stora förlusten, ty att det skulle bli en sådan, var säkert. Förmodligen

var det Ryssarna, som hade levererat järparna. Det berättades sedan, att den vintern serverades det på alla restauranter i Reval bara järpar.

När jag några dagar senare reste hem med en direkt båt till Stockholm, blev jag avvinkad av alla mina vänner, som jag varit tillsammans ^{med} under dessa dagar. Alla hade de konfekt och tårter med sig, - jag fick så mycket, att jag vid ankomsten hade att betala tio kronor i tull. Jag bjöd dem alla på ett glas punch i fartygets salong, - och så slutade episoden med järparna. Den hade förorsakat mycket bekymmer, men slutade vackert, och det var ju underbart.

-o-o-o-o-o-o-

B slut